

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttár sora 20 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kladóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Magyar nyelv a templomban és iskolában.

Rátkai László interpellált a görög katolikus vallásu magyarok liturgiája ügyében.

Ez az ügy nem most foglalkoztatja először a közvéleményt. Már egy év óta, a millennárius ünnepek háláadó istentiszteletei óta állandóan napirenden van, s különböző változataival reményre gerjeszti vagy lehangolja a kérdés iránt melegen érdeklődő nemzetünket.

Ismételten járt az a hír, hogy a Vatikán, mely megengedte a szláv népnek a szláv liturgiát, a horvátoknak a horvát liturgiát, az oláhnak szintén a maga nyelvén végezhető istentiszteletet: a magyarnak a magyar nyelv istentiszteleti használatát nem akarja megengedni.

Akadnak lapjaink közt néhányan, amelyek magyarozgatni és mentegetni igyekeztek ezt a tilalmat. A Vatikán fél az egység megbontásától; élő nyelvet, mely változásnak van alávetve, nem lehet a liturgiába bevinni, mert ide s tova érthetetlen lesz; az a nyelv is, melyen Cyrill és Method püspökök megírták a gör. egyesült szlávok istentiszteletét,

már nem élő nyelv, tehát változásnak nincs kitéve. Így argumentálnak. S mindezek a nagy fontosságú argumentumok (?) valószínűleg ki fogják engesztelni a békétlen magyar lelkiismeretet.

Pedig már az maga valósággal szegény, hogy ily nevezetes és százezreket, sőt az egész magyar népet érdeklő kérdésben, ilyen gyermekes argumentumoknak bizonyító erőt követelnek. Tehát élő nyelvet nem lehet bevinni a liturgiába! Hát a szláv liturgiának a nyelve akkor is holt nyelv volt, mikor Cyrillék irtak rajta s mikor a Vatikán megengedte ezen nyelv használatát? Ezer esztendővel ezelőtt az a nyelv épen oly élő nyelv volt, mint amilyen élő volt a római katolikus liturgia megalapításakor a latin. Abszurdum is volna különben. Minek kellene épen olyan nyelvet használni az istentiszteletben, melyet a hívő nép meg nem ért? Ha valamely liturgia nyelve az idők folyamán elavul, kimegy a közhasználatból, vagy nem lesz elég érthető: most már igazán nem tudom, mit kell vele tenni. A latin és ó-szláv jó azért, mert nem értik a hívek; a horvát és oláh jó

azért, mert megértik a hívek: a magyar pedig nem jó azért, mert még ma megértik s ha kétszáz esztendő alatt elváltozik, akkor meg azért nem jó, mert nem értik. De valamiféle magyar nyelvet csak akkor is beszélnek és értenek; talán író ember is lesz, nyomda is lesz, hogy az új nyelvre lehessen áttenni a liturgiát.

Mert nem az ember van a liturgiáért, hanem talán a liturgia az emberért.

Óhajtjuk, hogy ilyen kósza argumentumok ne gyöngítsék azon akció élet, melyet a magyar társadalom s — reméljük — a magyar kormány is indít a gör. kath. magyarok legtermészetesebb jogai érdekében.

Amily nehézséggel jár, külső befolyások miatt, a magyar szó térfoglalása a templomban: annál szebb sikerrel teszi meg a maga természetes útját a magyar kormány hatáskörébe eső minden intézményen, az idegen ajku honpolgárok ohajtása, meglegedése, sőt kezdeményezése szerint.

Aradmegyei és kolozsmegyei oláh községek azon kéréssel fordultak a ma-

TÁRCZA.

Rózsai néni.

Rózsai néni szép leány volt
Valamikor, hajdanában . . .
Hanem erre úgy emlékszik
Maga is csak halaványan.

Ha kérdezik erről-arról,
Elmerengve, búsan mondja:
— Rég volt, talán igaz se volt;
Az embernek sok a gondja! —

S föl se veszi, hogy fölötte
Az évek úgy szállnak-mennek —
Okos asszony, nem él másnak:
Csak a „má“-nak, a jelennek.

Bejáratos minden házhoz
S ég a munka keze alatt.
A fejébe' itt is, ott is
Jut számára egy-két falat.

Ha zsebében egy kis pénz is,
Ha csak egy-két tojás ára —
Kedve támad s be-befordul
Néha egy kis itókára.

Téli időn oszt' estende,
Kukoricza-, tollfosztáskor
Rózsai néni búsan meséit
Hallgatja a gyermektábor.

Egy lányról mond mesét mindig,
— Olyan búsat, olyan szépet . . .
Ki egyszer a tisztességes,
Igaz utról felrelépett.

Egy szép lányról, akit egyszer
Réges-régen úgy megcsaltak . . .
S amíg mondja, úgy reszketnek
Azok a bús, ránczos ajkak.

S hogyha aztán befejezte,
Könyű csillog két szemében
S eltűnődve, búsan mondja:
Régen történt . . . régen, régen . . .

Néma csend van . . . nesz se hallik . . .
Ott kiun pirkad már a „holnap“ —
A gyermekek szana-széjjel
Itt is, ott is bóbiskolnak.

Lefekszik az öregje is,
Rózsai néni is kap helyet —
Mehuzódik kinn a konyhán,
Valahol a tűzhely mellett.

Az öregjét nem hagyják csak
Aludni még búsan meséi —
S föl-föl hallik olykor halkán:
— Szegény, szegény Rózsai néni! . . .

Pakots József.

Ébredés.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Írta: Pakots József.

Abban a szomorú időben történt ez a nem nagy igényű történet, amely csak annyiban történet, amennyiben csakugyan megtörtént, amikor Magyarországon az emberek csak magukban mondták el a magyar miatyánkot, mert fennhangon tilos volt. A magyar miatyánkban akkor egy nevezetes passzus is szerepelt, melyet a helyett mondtak, hogy:

— És szabadíts meg minket a gonosztól . . .

Akkor így mondták ezt:

— És szabadíts meg minket a némettől . . .

Krónikások megírták, költők elsiratták már számtalanszor ezt az időt s hogy én mégis felcsapok krónikásul az át nem élt s hatásaiban már alig érezhető kornak, ennek az én Samu bátyám az oka. Ő mesélt el egyszer e korból valamit nekem, ami megragadta a lelkemet és könnyeket csalt a szemeimbe.

De hadd beszéljen helyettem az én Samu bátyám.

A hatvanas éveket jártuk akkor. Még iskolás gyermek voltam s a papok öntötték a fejembe a különféle tudományokat. A legfőbb tantárgyunk a német volt s azt nyakgattuk folytonosan. A papok könnye-

gyar kormány kultuszminiszteréhez, hogy állítson fel náluk magyar tannyelvű áll. iskolákat, illetve autonóm iskolájukat változtassa át áll. tanintézeté. A közoktatási kormány e kéréseknek, a rendelkezésére álló eszközök szerint, készséggel engedett s egyszersmind elrendelte ezen iskolákban az oláh nyelv tanítását is.

Végre a józan ész diadalmaskodik a mesterséggel szított előítéleten! Örömmel üdvözöljük a magyar államnak idegen ajku polgárait, mikor elismerik, hogy államunk és kormányunk egyképpen gondoskodik minden polgára művelődésén, s egyformán részelteti a jogokban mindazon fiait, kik a honpolgári kötelességekben sem vonakodnak osztozni.

Másolai. 74099—VII. szám. M. kir. belügyminiszter. Körrrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az igazságügyi miniszter urnak f. évi július 22-en 41873. sz. a. kelt átirata szerint gyakori eset, hogy a közíg. hatóságok a vagyontalan perlekedők részére biztosított bélyegmentesség és ingyenes jogvédelem kedvezményének megszerzéséhez szükséges szegénységi és vagyontalansági bizonyítványok kiállítása körül a köteles gondosság figyelmen kívül hagyásával járnak el s ezáltal nemcsak a díjtalan pervitelre kötelezett ügyvédeknek, hanem a kinstárnak is kárt okoznak; peren kívüli esetekben pedig ezen bizonyítványok alkalmazat szolgáltatnak egyeseknek arra, hogy ezen bizonyítványok alapján oly kedvezményekben részesüljenek, melyekre csakis valóban vagyontalanok és szegények tarthatnak igényt. Ennélfogva felhívom a törvényhatóságot, felelősség terhe alatt szigoruan utasítsa alája rendelt, az említett bizonyít-

ványok kiállítására, valamint azok hitelesítésére hivatott községi, városi, illetőleg törvényhatósági közegeket, hogy a szegénységi és vagyontalansági bizonyítványok kiszolgáltatása körül gondosan s figyelemmel járjanak el s ily bizonyítványokat csak oly egyének részére állítsanak ki, kiknek szegénysége, illetőleg vagyontalansága kellőleg be van igazolva. Budapest, 1897. október 31-én. A miniszter helyett Széll Ignác s. k. államtitkár.

Sz. 16441—897. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tek. főszolgabírájának és mindenik város tek. polgármesterének. M. kir. belügyminiszter ur fenti rendeletet tudás, szigorú mihez tartás és hatósága területén levő illetékes közegekkel való közlés végett kiadom. Nagy-Ényed, 1897. november 9-en. Csató János kir. tan. alispán.

Másolat. 71742. sz. M. kir. belügyminiszter. Körrrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az Ausztria-Magyarország és Olaszország között fennálló kölcsönösségi viszonyból kifolyólag, egyik állam sem téríti meg a másik államnak az illető állam alattvalóinak hazatolonczoltatásából felmerült költségeket. Minthogy az utóbbi időben a beözönlő olaszországi munkások hazatolonczoltatásából az államkincstárra nagyobb teher hárul, ennélfogva a tetemes tolonczköltségek lehető apasztása céljából felhívom a törvényhatóságot, miszerint utasítsa az alárendelt hatóságokat, hogy az olasz alattvalók, különösen munkások eltolonczozása körül a fennálló szabályok szoros figyelembevételével a legnagyobb óvatosság szem előtt tartása mellett járjanak el, illetéktelen költségek felmerülésének pedig oly módon vegyék elejét, hogy a területükön lakó s olasz munkásokat foglalkoztató munkavállalkozóknak hagyják meg, miszerint előzetesen gondoskodjanak arról, hogy a munkába fogadandó olasz alattvalók annak idején való hazautazásának költségei azok keresményéből fedeztessenek. Budapes-

ten, 1897. október 15. A miniszter helyett Laskóczy Imre s. k. államtitkár.

Sz. 15576—897. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tek. főszolgabírájának és mindenik város tek. rendőrkapitányának. A fenti rendeletet tudás, szoros alkalmazkodás és az olasz munkásokat tartó vállalatok igazgatóságainak megfelelő értesítése végett közlöm. Nagy-Ényed, 1897. november 8-an. Csató János kir. tanácsos alispán.

Gróf Goluchowsky Agenor.

Mint valami kinyilatkoztatás, úgy hangzik gróf Goluchowsky expezejában a kijelentés, hogy Ausztria-Magyarország kezdeményezésének sikerült Európa összes nagyhatalmainak egyetértését és egységes eljárását elérni. Kemény munkába került ugyan, hogy ezt az európai entente-ot el lehetett érni és a feltékeny hatalmakat rá lehetett bírni, hogy a bekés megoldásra való törekvésekhez alkalmazkodjanak, de gróf Goluchowsky a legnagyobb szerénységgel dolgozott e problémán, hogy felmutathassa azt az eredményt, melyet a magyar delegáció külügyi bizottságának első ülésén bejelentett, hogy t. i. a monarchia kezdeményezésének sikerült ezt az egész eljárást előidézni.

Ugy a törökországi reformok, mint a török-görög békekötés kérdése és a krétai kérdés egyesült Európát talál maga előtt, melynek az a kívánata, hogy valamennyi felvetett kérdés békességesen oldassék meg, első sorban pedig elkerültessek minden konfliktus és konflagráció. E fáradozásaiért a külügyminiszter nemcsak a köszönet ama szép szavait érdemli meg, melyeket a külügyi albizottság tagjai vele szemben kifejeztek, hanem e nagy munkával kivívta ő az osztrák-magyar monarchia összes nemzetének osztatlan tetszését is, és érdemessé tette magát egész Európa feltétlen elismerésére.

ket izzadtak, amíg fejünkbe verték, hogy a német K nem a magyar R. Végre is olyan szépen tudtunk olvasni és írni németül, hogy otthon az öregeinknek kicsordult a könny a szemükből. Igaz, hogy nem is értettünk abból, amit leirtunk, egy kukkot sem, de hisz nem is akartunk.

Engem kiváltképpen rebellisnek neveztek el egy és más ártatlan németellenes demonstrációért.

Emlékszem, egy vasárnap délelőtt a templomba mentem a piaczon végig, amikor egy nagy embercsoport állta el az utamat. Ugatottan beszélgettek s hevesen hadonáztak a karjaikkal. Egy kicsit különösnek találtam ezt az élénk vitatkozást, mert abban az időben úgy járt-kelt minden ember, mintha csak temetőben járna.

Egyes szavak kihallatszottak az élénk társalgásból, s úgy rémlett, mintha valaki Klapkát emlegetné, ki már Debreczenig nyomult volna előre hadtestével. A németek meg vannak ijedve, a császár katonáit egyre-másra püfölik a külföldön.

Értettem is, nem is, amit beszéltek, de mégis legtöbbit az arcokból olvastam ki. Egyiknek-másiknak könny csurgott végig az orcáján, a szeme pedig mindeniknek egytől-egyig olyan szokatlanul villogott.

Egyszerre csak, mintha bombát vetettek volna közéjük, az egész embertömeg neki aradt a mostani városának.

A városháza ablakában volt egy óriási kitömött sas. A Barcsay Jánosé volt, aki úgy lőtte le valamikor és kitétte az ablakába, hogy hadd bámulják meg.

A következő pillanatban az egész óriás sas szét volt szedve és minden kalapon ott lengett egy-egy sötét sastoll.

Azontul mindig sastollal jártak-keltek az utcákon az emberek.

Délután mi, a gyerekek is összegyűltünk és kimondottuk az ünnepélyes határozatot, hogy valamennyi pulykának, amely csak találhatik, a tolla jogos osztályrész. Estére már anyáink valamennyi pulykát megkopasztottuk és mindannyiunknak lengő pulykatoll díszelgett a kalapján.

Másnap arra ébredtünk fel, hogy a református templom tornyán egy óriás nemzeti-színű trikolort lobogtat a szél. Az anyám, mikor meglátta, szomoruan sohajtott fel:

— Igy kezdődött negyvennyolczban is . . .

Mi, az iskolás gyerekek, előadás előtt elhatároztuk, hogy ezentul már nemhogy huszszor, de még egyszer sem írjuk le többé azt, hogy:

— Der Hund bellt, das Kind weint . . . etc.

Szavunknak is állottunk, a tanítók tizenöt borostyánfa-pálczát tört össze rajtunk, de azért a „kutya még sem ugatott s a gyermek nem sirt.“ Mi sem sirtunk. Jaj nélkül fogadtuk a hátunkon szaporodó kék foltokat.

Ezután már mind több és több furesábbnál furesább napra virradtunk. Egy reggel már csupa magyarruhás ember köszöntötte egymást; a tegnap még pantalonban jártak, ma már dolmány és mente ékeskedett rajtuk, teleszörva apró pitykés gombokkal és gazdag sujtással. Aznap este mi gyerekek is összekerestünk mindenféle zsinordarabot és hűségesen varrogattuk fel a német-szabású ruháinkra.

Egy másik reggel arra ébredtünk, hogy az egész város csupa csengés-bongás. Mintha a magyar szív fakadó reményeit verték volna ki a sarkantyúikon, mintha titkos himnuszok csendültek volna föl zürös hangjainkon, a szemekből elfojtott vágyaknak, tiltott ohajoknak lángja csapott ki, mely glóriát festett az arcokra. Szegedi, a lakatos, négy legénynyel csinálta a sarkantyukat . . .

A harmadik reggel a nemzetiszín-kokárdák reggele volt.

A központból időnként lejött egy német Bezirksrichter, aki a hangulatot szokta vizsgálni. Két hatalmas dán dogg kísérte rendesen.

Mi gyerekek összeálltunk és amikor elhaladt az iskola előtt, neki a kövekkel, és mind a két kutyát szépen agyonvertük. A mi hazafias érzésünk ebben nyilvánult akkor.

Egyszer aztán valami lapot kapott a gvardián. Valahonnan Pestről küldtek egy kép is volt benne.

A tervezett reformokat Törökországban nem lehet ugyan abban a tempóban létesíteni, amely az ügy érdekében kívánatos lenne, de a reformtörekvések meg vannak és az európai koncert nyomása alatt sikerülni fog, sikerülni kell, azokat gyors megvalósításhoz vinni.

A krétai kérdés lokalizáltatott és a sziget körülzárása Ausztria-Magyarország kezdeményezésére fogantatva vétetett és a békekötés Görögország és Törökország közt olyan kerékvágásba tereltetett, hogy az idejekorán és behatóan figyelmeztetett Görögország nem állíttatik katasztrófa elé. Viszonyunk az európai hatalmakhoz és különösen Olasz- és Németországhoz nem szenvedett változást. A hármasszövetség a béke hatalmas szírtjének bizonyult és megszerezte Európában a polgárjogot. A szövetséges hatalmak terhei és kötelességei egyenlően vannak megosztva és a szövetség folyton változatlanul szilárd.

Monarchiánk békés törekvéseit a Balkán államaira vonatkozólag Oroszország kiváló módon támogatta. Abban a pillanatban, melyben Oroszország kijelentette, hogy nincsenek agresszív céljai és a Balkán államok egyikében sem keres tulsúlyt, lehetőségessé vált az egyetértő eljárás és együttműködés Oroszországgal, minek az lett a következménye, hogy a különböző nemzetségek és törzsek a balkáni államokban a görög-török összetűzés alatt nyugodtan maradtak, hogy a tűz, mely a keleti kérdésben keletkezett, nem tudott nagy hatást kelteni és eredeti területére lokalizáltatott.

Monarchiánk és Oroszország ezen együttműködésének alapeszméi a képzelhető legegyszerűbbek és gróf Goluchowsky kezdetől fogva képviselte azokat. A Balkán szigeten való minden hódítás gondolatát mindkét állam határozottan elutasítja magától, a Balkán államok függetlensége és önrendelkezési joga biztosítottatik és úgy Oroszország, mint Ausztria-Magyarország részéről minden tulnyomó befolyás ki van zárva, végül a bal-

káni államok semminemű akcióját tűrni nem fogják. Ez a megegyezés Oroszországgal biztosítja annak barátságos együttműködését Ausztria-Magyarországgal, biztosítja a Kelet nyugalmát és Európa békejét.

Különösen ki kell emelnünk Goluchowsky érdemét, — írja a „P. Corr.“ — midőn azt a tényt említjük meg, hogy Románia csatlakozott a politikához, mert Románia a leghivatottabb öre és védelmezője a Balkán államok függetlenségének és közreműködése biztosítja a sikert és kezeskedik érte. Meg kell azonban jegyezni, hogy Magyarország a maga részéről és különösen báró Bánffy miniszterelnök legtöbbet tett arra, hogy barátságos viszony jöjjön létre Magyarország és Románia közt és midőn a két állam népei engesztelődve találkoznak, hogy a magas politika eredményeit szankcionálják, ennél az eseménynél nem szabad megfeledkezni Bánffy miniszterelnök bölcs nemzetiségi politikájáról.

Szerbiával szemben is alkalmazva lett ez a legelső és legfőbb elve Ausztria-Magyarország keleti politikájának, vagyis a be nem avatkozás idegen államok belső ügyeibe, és a politika sikere a két szomszéd állam sokkal barátságosabb viszonyában mutatkozik, amely végre kell hogy a szerbiai politikai és gazdasági állapotok megszilárdulásához vezessen.

Nagy mű az, melyet gróf Goluchowsky aránylag rövid idő alatt végzett. Hogy vállalkozott rá, az az ő energiáját és államférfiúi erejét bizonyítja. De hogy ez a nagy mű sikerült is, az azt bizonyítja, hogy gróf Goluchowsky hivatva van egy előkelő nagyhatalom magas politikáját vezetni, hogy a szeniálítás és a nagy államférfiúi koncepció, magas tehetség és céltudatos törekvés otthon van a külügyminiszteriumban, hogy Ausztria-Magyarország népei megnyugvással látják a diplomácia vezetését a nemes gróf kezében, aki azt az államok javára és a korona és dinasztia becsületére és dicsőségére igazítja.

A nemzetiségi sajtóból.

Az oláhok megleckéztetése.

A bukaresti „Romanul“, a hajdan nagy tekintélynek örvendő Rozetti lapja, mely egyike a legolvasottak romániai lapoknak, kemény, de jól megérdemelt leckét ad úgy az erdélyi oláhoknak, mint különösen a rakonczátlankodó bukaresti egyetemi ifjuságnak. A cikk, melyet aligha olvasnak valami nagy gyönyörűséggel a mi csinált és és fizetett oláh „mártirjaink“, szóról szóra így hangzik:

Valahányszor az ifjuság résztvevett egy-egy fontosabb kérdésben, hazafiságához nem fért kétség, s épp azért mozgalmát a nagy közönség mindig rokonszenvvel fogadta. Mindig, ha mindjárt elhibázott lépést tett is az ifjuság, találtak részére meentséget és soha sem azt nézték, amit tesz, hanem csak nemes lelkesedését és hazafias közérületét. Ma új ifjusági egyesület alakult és mint az általa közzétett felhívásból kitűnik, elkerülhetetlennek bizonyult az új egyesület megalakulása, melynek célja, hogy helyes irányban vezesse az ifjuságot, hogy ne kövessen el oly sok hibát, mint eddig, és kezében fegyverképp ne csak a Kárpátokon túl lakó testvéreknek a helyzetét forgassa, amely helyzet ma már egyedüli malma ifjuságunknak, amelyben boldog, boldogtalan örölt. Valóban annyira egyoldalú volt az ifjuságnak

mozgalma és annyira mindig csak az erdélyi kérdés dolgában történt: hogy immár minden tekintélye ebben a lucskos pocsolnyában fetrengett. Most az újonnan keletkezett ifjusági egyesület arra törekszik, hogy az ifjuság bemocskolt nimbuszát megtisztítsa a pizoktól és ez a várt eredmény bizonyára nem is marad el. Mindig csak az erdélyi románok elnyomásáról kiabálnak, mintha nem volnának még másutt is románok, akik nyomorultabb helyzetben vannak, mint az erdélyiek, — mintha a Pruthon túl lakó románok, a maczedóniai románok nem volnának megtámadva nemzeti jellegükben. Hát vajjon a Romániában lakó testvéreink jobb anyagi és kulturális viszonyok közt élnek, mint azok a testvéreink, akik Magyarország területén laknak? Mindazt, amit a régi egyesület figyelmen kívül hagyott, az új egyesület pótolni fogja. Mig a régi egyesület hívei továbbra is azt fogják kiabálni, s torkuk szakadtából bestialis módon ordítózni, hogy menjünk át a Kárpátokon, s verjük le a hunok vad utódainak hordáit, addig az új egyesületnek hívei arra fogják figyelmüket fordítani, hogy a szabad Romániában lakó testvéreken segítsenek, akiknek helyzete sokkal siralmasabb az erdélyi románok sorsánál, nemhogy kedvezőbb volna! Mert mi haszon van abból, hogy magunkat civilizáltaknak tartjuk, s vannak modern törvényeink s okcidentális instituczióink, ha egy egész nemzet — a mi parasztjaink, akik a szabad Romániában laknak — a legmélyeségebb sötétségben, nyomorúságban és butaságban leledzenek? Legyen vége a szinleges lelkesedésnek. Tetekre és hasznos munkásságra van szükségünk. Van szabad Romániánk, tehát legyen művelt államunk is!

Levelezés.

Verespataki levelezőnk a következő szép sorokban emlékezik meg a város általunk is méltatott egyik derék fiának elhunytáról:

Ajtay János.

1833 — 1897.

Tehát hiába való volt angyali jóságú nevének önfeláldozásig menő gondos ápolása, amitől féltünk, bekövetkezett, a kerlelhetetlen halál kiragadta körünkől községünk egyik diszét, oszlopát, vezetőjét: Ajtay János bánya-birtokost.

Nem csak a vigasztalhatlan család vesztette el benne a legjobb és gondosabb férjet, illetőleg atyát, de nagyot, szinte pótolhatlant Verespatak s annak közgye. Hisz mindenütt ott járt elől, mindenütt Verespatak érdekéért küzdött, annak jóléte és felvirágzásáért dobogott az ő nemes, nagy szíve!

Most ott pihen ő, a fáradszóró, a hideg sirban, jóságos arcát nem látjuk, az ő kedves zsörtölődéseit nem halljuk többé! Oh, mint fáj ez nekünk! Hisz vérünkben való vér volt ő, a minden ízében lelkes jó hazafi, a tiszta jellemű férfi, a kiváló jó bányász és Verespatak derék polgára! Menynyi alkotás, mily sok nemes tett fűződik az ő felejthetetlen nevéhez! Elvesztettük végleg s visszakerülhetetlenül az arany szívű emberbarátot, a jótévőt, a gyöngéd szívű rokont és jó barátot s csak jó Istenünkben vetett bizalmunkból meritünk vigasztalást!

* * *

A megboldogult 1833. évben született Abrudbányán, jómódu kereskedő és bányabirtokosok voltak szülői. Atyját korán veszi-

A gvardián jó magyar ember volt s a reverendája fölött állandóan hosszú, fekete magyar attilát hordott.

Az ujságot elvitte a kaszinóba. Én mint kíváncsi gyerek belopóztam utána és meghúzódtam egy sarokba. Nem vetek észre.

A gvardián kibontotta a lapot és olvasott belőle valamit Deák Ferenczről s a többi urak meglegedetten bolintottak hozzá a fejükkel.

Aztán megmutatta a képet. Reszkető hangon suttozták egymásnak:

— Ez ő, ez Deák Ferencz!

Aztán egy-egy könnyet morzsoltak szét csöndesen a szakállukon s a gvardián sorba vitte a lapot mindenkihez.

És ekkor sorba csókolták azt a képet...

Nem tudom, mi ütött hozzám, de sirni kezdtem. Kiszaladtam a rejtekemből és kerstem, hogy engedjék meg, hadd csókoljam meg én is.

Erre aztán mindnyájan elfordultak; talán, hogy az előtörő könnyeiket elrejtse.

*

Samu bátyám is, mire ide ért elbeszélésében, elfordult egy kicsit, de én jól láttam, hogy lopva egy könnyet törül le az arcáról. Valami nedvesség szökött nekem is a szemembe, szomoruan néztem ki az ablakon...

tette el, özvegy anyja pedig a lángeszű gyermeket hamar kivette a gimnáziumból, hogy belőle kereskedőt neveljen s idővel az üzletét vezesse. A gyászos emlékü forradalom mint 15 éves ifjút találta, ő is gyenge kezébe vette a kardot s végig harcizta a dicső szabadságharcot, melynek leveretése után Debreczenben és Pesten segédeskedett, majd az ötvenes évek elején haza jött, hol anyját, testvérei nagy részét meggyilkoltan eltemetve, szülői házat, vagyont szétdulva, elpredálva találta.

Ez alkalommal Verespatakon lakó nővérét Jánky Ferencznét és unoka-fivérét Ebergényi Mózeszt meglátogatva, ezek segítségével itt üzletet nyitott, később feleségül véve mostani özvegyét, az anyagi jószágú és szívu Suba Rózát, Verespatak összes előkelő családai rokonságba jutva, az üzletet páratlan szakértelem- és szorgalommal vezetve még arra is időt szerzett, az arany után kutató bányászok nehéz mesterségét megtanulni. Szorgalmát és fáradságát a jó Isten meg is áldotta: szép vagyont, tekintélyt szerzett, nagyszámu gyermekei mindenkinek kitünő nevelést adott s tekintélyével a közügyekben lelkes vezérszerepet vitt. Nagy és elvülhetlen érdemeket szerzett Verespatak felvirágzása érdekében s annak rendezésében; a nehéz pénz-alap újja szervezésében oroszlanrészt vett; a nagy tő rekonstrukciójában, mint annak sok éven át buzgó és erélyes elnöke, a legnagyobb érdeme van. Mint bányagazgató szép szakértelemre tett szert s az igazgatása alatt álló bányákat azok szakszerű művelésével jövedelmezővé óhajtott tenni, mi nagyobb részénél fényesen is sikerült. Nagyon jó rokon is volt az elhunyt. Elhalt testvére árvái egy részének ő volt a gyámola, ő vezette, pártfogolta őket s igyekezett mindegyikének jövőjét biztos alapokra fektetni, mi sikerült is — mint minden, amihez hozzá fogott — neki. Segített ő mindenkin, aki csak hozzá fordult, habár zsörtölődött is, de jó szíve soha sem engedte segély vagy vigasz nélkül a hozzáfordulót eltávozni.

Iveket lehetne írni ő róla, mert működése és tevékenysége sokoldalú és áldásos volt, de erre nem vehetem igénybe e b. lapot, be vannak azok írva Verespatak évkönyvébe, be a polgárok szívébe s be lesz Verespatak történetébe, melynek egyik nagy és kimagasló, rokonszenves alakja lesz.

Folyó hó 21-én történt halálát a család, az abrudbánya-verespataki nehéz pénz-alap, alsó Verkes és Kancellista bányatársulatok által kibocsátott szomorujelentések és a középületekre kitűzött gyászlobogók hirdették. Gyermekei: Róza férj. dr. Ebergényi Sándor főispáni titkárné férjével; János m. kir. főerdész; Emma Dobay Ferencz gyógyszerészné férjével; Mariska férj. Szőlősi Elek gyógyszerészné férjével; Árpád neje Jeney Ninával; Béla mind felejthetetlen atyjuk halálos ágya mellé sereglettek, jó anyjuknak a nagy és nehéz órákban segítségére lenni. Csak Párisban mint joghallgató tartózkodó Jóska nevű fia nem lehetett jelen.

A ravatalt a résztvevők koszorui egészben elborították. Koszorut küldtek s tettek a ravatalra: A verespataki főszolgabírói hivatal — a törvényhatósági tagnak; Verespatak nagyközség — lelkes és buzgó polgárának; Verespatak előjárósága — a buzgó és lelkes képviselő-testületi tagnak; Abrudbánya-verespataki nehéz pénz-alap választmányá

— nagyrebecsült elnökének; Felejthetlen főnökének — Bocanits család; Abrudbányai tisztelői; Szeretett igazgatónak — Alsó-Verkes és Kancellista bányatársulatok; Szeretünk jeléül — Schmidt György és neje; Emlékül — Moldován Lajos és neje; Emlékül — Dregán János és neje; Emlékül — Áron Bálint és neje; Jó barátunknak — öz. dr. Kajáné és családja; Felejthetlen nagybátyának — a Jánky család; Molnár Ferencz és családja; Szakács Ilona; Szeretett atyjuknak — gyermekei; Felejthetlen férjemnek — bánatos neje; Öz. Damó Vilmosné és családja; Bányakapitányság és bányabiztosság tisztviselői — Ajtay Jánosnak; Felejthetlen rokonnak — Gyöngyös Béla és családja. Elérkezett a temetés napja. Hideg, de szép idő volt. Verespatak apraja-nagyja ott volt a gyászba borult ház udvarán s nézték a felvonuló küldöttség és testületeket: az igazgatása alatt álló összes bányák tisztviselői és bányászai; a szolgabírói hivatal; a képv. testület az előjárósággal és gyászlobogóval az élén és még sokan, nagyon sokan. Az udvarra lehozott koporsót a gyászba borult család és a közelebbi rokonok vették körül, s a verespataki dalkör reá zendített egy könnyekre fakasztó szép gyászdalra, melynek befejezte után Molnár Albert ev. ref. lelkész mondott a meghatottságtól remegő hangon egy nagyszabású beszédet s egy gyönyörű könyörgést, mire a dalkör ujjal egy gyász-dalt zengett, mely után Verespatak kereskedői vállukra vették a koporsót s beláthatlan s megszámlálhatlan tömeg közepette vitték a drága halottat a temető-utca elejéig, a hol a bányászok vették át s le sem tették, míg csak a róm. kath. temetőben ásott sírhoz nem értek. A gyászenek, a bánatosan zugó harangok oly meghatottá tették a nagyszámu közönséget, oly fenségessé a menetet, hogy a közönyös nézőt is könnyekre fakasztotta. A sírnál Raffay Zsigmond unitárius lelkész mondott egy nagyszabású remek beszédet; a dalkör ismét gyászdalt zengett, mely alatt a hideg sirba tették azt, kit elfeledni nem fogunk soha.

A részvét általános; a család sok részvétnyilatkozatot kapott, mindenki igyekezett kimutatni, hogy veszteség nem csupán a családot érte, s mindenki igyekezett a vigasztalhatlan család fájdalmát ezzel enyhíteni, de haj! ez fokozta még azt, mert hisz most bebizonyítva látták azt, mit eddig csak sejtettek, hogy az öreg Ajtayban oly atyát veszítettek el, kire az egész Verespatak büszke volt, s kinek elvesztését mindenki siratja.

Pihenjen csendesen!

r. 1.

Zalathna, 1897. nov. 24.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg tkt. Szerkesztő ur, hogy becses lapjában megemlékezzem azon szép estről, amelynek örömeiben mi zalathnaiak részesültünk folyó hó 21-én. Valóban szép és nemes czélt tűzött ki Zalathna néhány lelkes hölgye, amidőn elhatározta, hogy a szabadságharcban elesett és a zalathnai temetőben nyugvó honvédek emlékére sir-ozslopot emel.

„Minden kezdet nehéz“, azt tartja a példaszó, de hogy tényleg úgy áll a dolog, ezt ezen alkalommal különösen lehetett tapasztalni. A rendezőség buzgón fogott feladata teljesítéséhez azon reményben, hogy minden magyar honpolgár sietni fog szeretetét kimutatni édes hazája és kegyeletét

elhunyt honfitársai iránt. Mert ilyen jó alkalom nem egyhamar kínálkozik ismét. De csalódott a rendezőség! — Voltak egyesek, akik távolmaradásukkal tüntettek . . . mások meg éppen kétségbe vonták, hogy Zalathnán lettek volna honvédek 1848/49-ben! Előbbieknek nincs mit szólnom, mert az egyéni felfogás különböző! Utóbbiaknak csak azt ajánlhatom, hogy olvassák a magyar szabadságharc történetét, avagy szerezzenek értesülést oly emberektől, akik azon időben éltek és mai napig Zalathnán laknak. Legegyszerűbb módja biztos tudomást szerezni a dologról az, hogy ne sajnáljanak egy kis fáradságot venni maguknak és menjenek ki a róm. kath. temetőbe, hol a sírhant könnyen megtalálható.

Tekintve a pártolók csekély számát, a mulatság fényesen sikerült. S így azok, akik személyeskedés miatt nem jelentek meg, igen sajnálhatják távolmaradásukat, mert ilyen osztatlan, jó kedvű társaság már rég nem volt együtt . . . A bevétel 100 frton felül volt. S hogy ily nagy eredmény érlett el, az csak a jelen voltak áldozatkészségének és egyes felülfizetőknek köszönhető.

Részemről csak azt kívánom, hogy a magyarok Istene áldja meg a jelen voltak egyenként és összeségben. Köszönet illeti még azokat is, kik a jótékony czélra befizettek, de meg nem jelentek. Soraimat a költő eme szavaival végzem:

„A nagy világon e kívül
Ninesen számokra hely;
Áldjon, vagy verjen sors keze:
Itt éljed, halnod kell!“

Lupus

Vegyes hírek.

— **Az első hó.** Verőfényes, sétára csábító szép őszi napok után, csütörtökön délután megjelentek városunk felett, még pedig egy csinos kis hóihar alakjában a Pilsről leszállva, az első, jókora nagyságu hópelyhek. Aki olvasóink közül nem méltatja jól megérdemelt figyelembe lapunknak kiváló szakember tollából eredő meteorológiai jelentéseit, azt meglepette a hirtelen átmenet, de mi „belső“ már el voltunk erre készülve a legutóbbi számunkban napvilágot látott jelentés után. Itt is az ideje, mert az eddigi novemberi időjárás minden egyébként volt nevezhető, csak normalisnak nem.

— **Irodalmi ünnep.** A nagyenyedi Bethlen-kollégiumi ifjuság főgimnáziumi önképzőköre a száz év előtti felújulás emlékezetére 1897 november hó 28-án (ma) d. u. fél 3 órakor a tornacsarnokban irodalmi ünnepet rendez, melynek programját lapunk előbbi számában közöltük és annak érdekességére közönségünk figyelmét e helyen ujjal is felhívjuk.

— **Egy külföldi magyar tudósító halála.** Vándory Lajos hazánkfia, aki a „Pesti Hírlap“-ot, ezen kívül pedig több bécsi és külföldi lapot tudósított a szerbiai eseményekről, Török-Becsén, hol épen egy barátjánál, Bizek gyógyszerésznél látogatásban volt, agyszélhűdés folytán meghalt. Neje és két fia gyászolja az elhunytat, aki lelkiismeretes és szorgalmas tudósító volt. Régebben Romániában, Bukarestben tartózkodott s onnan költözött át Belgrádba, ahol több esemény várakozik rendesen a tudósító tollra. Belgrádban meglehetősen zaklatott élete volt. Ott a tudósító az előleges cenzura kikerülése miatt úgy tesz, hogy a lapjainak küldendő táviratot Zimonyba adja

fel, hol vizsgálat nélkül továbbítják. Hanem aztán, amikor olyas valami jelent meg idegen lapokban, ami a szerb kormányra keletlenül hatott, a szerb kormány legelső dolga az volt, hogy Vándoryt kiutasította. Ilyenkor aztán Vándory átvándorolt, illetőleg átsétált Zimonyba, de feleségét és gyermekeit Belgradban hagyta. Azért hagyta őket ott, mert nem sokáig kellett várakozniok. Tudniillik a mint Szerbiában új kormány keletkezett, Vándory visszamehetett Belgradba. Ez a költözködés gyakran ismétlődött, mert tudvalevőleg a szerb kormányok gyorsan váltakoznak. Most szegény Vándory végre megpihen egy helyben. Vándory, aki pár nap előtt ünnepelte 63-dik születése napját, igen változatos életpályát futott meg. Évtizedek óta keleten lakott Bukarestben, Konstantinápolyban s az utolsó 8 év óta Belgradban. Mindenütt a magyarság érdekeit védte s úgy a külföldi, mint a hazai sajtóban nemzeti ügyünknek hű szószólója volt. Buzgó működéséért több érdemrenddel tüntették ki. Háromszéken, hol szintén rokonsági összeköttetésben volt, igen előnyösen ismerték az elhunyt derék magyar hírlapíró s mélyen fájlalják halálát. Az elhunytat özvegye szül. Depner Julia, két fia s a jóbarátok egész serege gyászolja. Nagy részvét mellett temették el Török-Becsén s így teljesült az a régi vágya, hogy hazai földben nyugodjék.

— **Szülők figyelmébe.** Művelt német leány, mint benne keres alkalmazást gyermekek mellé. Szíves ajánlatokat a lap kiadóhivatalához kér.

— **Műkedvelői előadás Abrudbányán.** Az abrudbányai áll. óvoda gondnokságának felkerése folytán az abrudbányai műkedvelők f. hó 21-én este az óvodába járó gyermekek karácsonyfájának feldíszítése javára előadást rendeztek. Előadattak „A miniszterelnök bálja“ és „A rendelő óra“ egy-egy felvonásos vígjátékok. Elsőben közreműködött: Málenszky Károlyné urnó, Boros Juliska óvónő k. a., Komáromy Gyula, Bedő Árpád, Pongrácz Dénes, Medzny János, Zahumenszky István és Eszék János urak. Utóbbiban Schéder Margit, Képes Mariska és Sidló Kati kisasszonyok, Medzny János, Málenszky Károly, Zahumenszky István, Eszék János, Komáromy Gyula, Pongrácz Dénes és Bedő Árpád urak. Mindkét darabnak összevágó előadása bizonyítéka annak, hogy a műkedvelők nemcsak az anyagilag elérendő célt tekintették, hanem inkább azt, hogy a közönségnek szellemi élvezetet szerezzenek. A jól sikerült előadás után a közönség nagy része táncra kerekedett, s az a jókedv, melyet az előadás szerzett, a késő éjjeli órákig együtt tartotta a vigan mulatókat. Mondani sem kell, hogy a mulatságban megjelent műkedvelőknek ki-jutott a gratulációkból, akik azt kiérdemelve, büszkén tekinthetnek az anyagi eredményre is, mert az előadás közel 70 frtot jövedelmezett a némes emberbaráti célra. Az előadáson Abrudbánya város társadalmának színe-java megjelent. Részt vett a helyi cs. és kir. zászlóalj-parancsnok vezetése alatt az összes tisztikar, ami azt bizonyítja, hogy ha a társadalmi élet nem a legkompaktabb egészet képez is, a jótékonyság terén mégis cs. k együtt vannak társadalmi tényezőink. Mindenesetre nagy befolyással volt a szereplők nagy részének tekintélyes állása is. Egyet azonban megjegyzünk: hogy a közönség a tetszésnyilvánításokban a komolyabb és kitűnően ala-

kító szereplőkkel szemben kissé fukarkodott. Már pedig ez fokozza az ambíciót s ez némi jutalma is annak a fáradságnak, melyet egy-egy ilyen precizitással előadott előadás szerez.

— **Jubileumi multság.** Az alvinczi ifjuság a tanítói testülettel egyesülten Székely Lehel igazgató-tanító tanítói működésének negyedszázados évfordulója alkalmával a nevére teendő iskolai alapítvány javára 1897. év december hó 7-én az óvoda helyiségében táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Kezdeté fél 8 órakor.

— **A rendőrség figyelmébe.** Tél az idő és — ide s tova — fénylik a hó, — a hóval jár a fagy, ezzel pedig az, hogy a víz jéggé válik, a jég pedig csúszos valami, tehát veszedelmes, különösen az öregebb, gyanútlanul tipegő polgártársakra nézve. Miután pedig a patakából a vármegye hídjánál a cselednépség nagy előszeretettel és szorgosan hordja a vizet — mi ellen kifogásunk nem lehet — utját pedig a városba bemenőleg ugyancsak előszeretettel veszi a járdán végig, melyet a tele csöbörből kieső viz szípen fellocsol, fagy esetén jégkéreggel vonva be azt helyenként, — felkérjük a rendőrséget, hogy ezen locsolást a téli időnyre szüntesse be és hogy az megszünjön, arra legyen is kellő figyelemmel. Nyáron azután ismét vigan locsolhatunk!

— **Történelmi felolvasások Marosvásárhelyt.** Az iparosok és ipari munkások vasárnapi kiképzésére alakult marosvásárhelyi bizottság elhatározta, hogy a következő téli ciklust a királyunk ő felsége által felállítani határozott tíz magyar történelmi szobor alakjainak ismertetésével vezeti be. A megnyitót előadást e tárgyban mult vasárnap Vass Tamás ev. ref. lelkész tartotta Bocsay István és Bethlen Gábor életrajzának és működésének ismertetésével. November 28-án Rimég Ödön róm. kath. tanár Szt. Gellértől és Pázmány Péterrel, december 5-én Beky Dezső polg. leányiskolai tanár Anonimusról és Timódi Sebestyéről, december 12-én Hints Sándor polgári fiúiskolai tanár Hunyady Jánosról, Zrínyi Miklósról és Pálffy János grófról, december 19-én pedig dr. Sebess Dénes ügyvéd Verbőczyről fognak felolvasásokat tartani. A felolvasások további sorozata következőleg van megállapítva. Felolvasnak január 2-án Sz. Szakáts Péter iparkamarai titkár a szocializmusról, 9-én Mathé József közs. tanító „Iparoktatásunk bajai“ címmel, 16-án Tóthfalusi József ev. ref. lelkész társadalmi kérdésről, 23-án Gyulai D. Kálmán ev. ref. kollégiumi tanár természet-tudományi tárgyról, 30-án László Gyula iparkamarai másodtitkár „Székely telepítés“ címmel, február 6-án dr. Nyerges Gábor orvos a fogak ápolásáról és annak jelentőségéről a szervezetben, 13-án Barabás Endre polgári iskolai tanár természet-tudományi tárgyról, 20-án Chieff Lipót gépészmérnök, ipariskolai tanár a gépészet köréből, 27-én dr. Kömőcsy József pénzügyigazgatási titkár nemzetgazdaságtani tárgyról, márczius 6-án Papp Sándor polg. leányiskolai igazgató „Kísérletek a fizikából“ címmel.

— **A helybeli ev. luth. templom új orgonájának költségeire eddig összesen 52 frt 50 kr érkezett be. A további szíves adakozások a következők: Wagner János 2 frt, Melász 50 kr, Weinrich Frigyes 1 frt, Graef János 2 frt, öz. Lázár Károlyné 1 frt, Tangel József 1 frt, Albrechtovich Alfrédné 1 frt, Albrechtovich Antalné 1 frt, Bisztricsány Lajos 2 frt 50 kr, Mátis Endre 1 frt, ifj. Lázár Károly 1 frt. További szíves adakozások a „Közérdek“ kiadóhivatalához kéretnek, mely azokat készséggel nyugtázza.**

— **Uj pénz.** A valutarendezéssel kapcsolatos arany-, ezüst- és nikkelpénzverés befejeztetett. A körmőcbányai pénzverde ebben az évben még a következő pénznemeket verte ki: 770.000 darab arany huszkoronást 15.400.000 korona értékben; 200.000 darab arany tizkronást 2.000.000 korona értékben; 51.000.000 darab bronz két-fillérest 1.000.000 korona értékben; 5.000.000 darab bronz egyfillérest 50.000 korona értékben. Mindössze 55.970.000 darab pénznemet vertek ki 18.450.000 korona értékben.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** A nagyenyedi városi választó kerületben elhalálozás folytán megüresedett megyebizottsági tagválasztás f. hó 29-én (hétfőn) fog megtartatni a városház nagytermében Kovács Gyula polgármester elnökelete alatt, mely választásra polgártársaink figyelmét e helyen is felhívjuk.

— **A kulturmérnöki palota építése** a befejezés stádiumába lépven, — mint értesülünk — a mérnökök e hó 29-én már bele is fognak költözni s így a városi tanácsterem meg fog nyitni városunk mulatni szerető közönségének. Tarthatunk már estélyeket, előadásokat, balokat; mert nem kértelkedünk abban, hogy fiatalságunk e téren elért sikereit e szezonban is ép úgy érvényesítse, mint az előbbiekből.

— **Törvény a mezei munkásokról.** A képviselőház földművelésügyi bizottsága a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvényjavaslatot e hó huszankilencedikén délelőtt tíz órakor gróf Bethlen András elnökelete alatt tartandó ülésben fogja tárgyalás alá venni.

— **Enyed város tulajdonát** képező középső és alsó malom, szeméttám, Nemzeti szálloda és a Herzsán termelő cserkéreg bérletére vonatkozó árverés f. hó 25-én tartatott meg a városház nagytermében, amikor is a középső malom bérlete Mátyás testvéreknek, a szeméttám pedig Sándor Jánosnak mint legtöbbet ígérőknek adatott ki; az alsó malom és Nemzeti szálloda bérletére vonatkozólag, miután az előbbire két egyenértékű ajánlat adatott be, utóbbira pedig igen kevés bérösszeg ígértetett, a közgyűlés lesz hivatva határozni. A cserkéregre pedig ajánlkozó nem akadván, újabb árverés fog e tárgyban tartatni.

— **Az „Athenaeum“ naptárai.** A naptáriródlom terén jóformán csak az „Athenaeum“ r. társaság ragaszkodik a régi hagyományhoz és évenként közre bocsátott naptárait irodalmi színvonalon akarja fenntartani továbbra is. Ezek az Athenaeum naptárai valóban irodalmi almanach számba mennek, még a népiesebb irányúak is, amelyek a választékosság és jó ízlés erősen megkülönböztet a ponyvára került naptáriródlomtól, mely a legalsóbb néposztályok felfogásához alkalmazkodik, ahelyett, hogy inkább emelné azt. Az „Athenaeum“ naptárait az is jellemzi, hogy a különböző életállásokhoz és hivatásokhoz alkalmazkodva, az előkelőbb osztály, a hivatalnoki kar, a kereskedő, az iparos, földműves osztály számára és igényeinek megfelelőleg adja ki különböző fajtájú naptárait. Így az „Athenaeum“ Nagy Képes Naptára“ továbbra is a magasabb értelmi osztályok és a hivatalnoki kar almanachja marad. Ennek megfelelő gazdag tartalma és bekötött könyvszerű díszes kiállítása. A nagy naptár a rendes csillagászati naptári részen kívül, melyet Tóth Mike tanár állított össze nagy

pontosággal, tartalmazza a következő címeket: „Közhasználati rész”, „Az év történetéből”, „A közelet nevezetes halottai”, „A külföld eseményeiből”, amelyekben a múlt év nevezetesebb mozzanatai vannak ismertette számos képpel. Következik az „Ismertető rész”, melyben a következő cikkek foglaltatnak, u. m. „Magyar Mysztikusok” Várnai Sándortól, „Három magyar író” Endrődi Sándortól, „Szerajevó” Szokolay Kornéltól, „Csevegés az újévről és naptárról” Flammarión Camilltól, „A modern történetírás” dr. Dolencz Józseftől. A „Szép irodalmi rész”-ben: „Az elválhatatlanok”, írta: Bársony István, „Éji ének” (költemény) Czöbel Minkától, „A Balaton ünnepe”, írta: Adorján Sándor, „A fővárosban” Lévy Mihálytól, „Mr. Thompson tékozlója”, írta: Bret Harte, „A német császár Magyarországon” 3 képpel, „A tiz szobor”. A nagy naptár kiegészítő része a teljes tisztai címtár, mely 1897. szeptember 10-ig hivatalos adatok alapján van a lehető legnagyobb pontosággal összeállítva. A nagy naptár ára 1 frt. Ugyancsak a nagy naptár tartalma a tisztai címtár elhagyásával, mint az „Athenaeum családi naptára” jelent meg, ára 50 kr, viszont a pontos tisztai címtár „Az Athenaeum magyar közigazgatási kalendariumának” kezezi nélkülözhetetlen kiegészítő részét. Ennek ára 70 kr, erős kötésben. Az Athenaeum többi naptárai szintén ily díszesen vannak kiállítva, de kisebb terjedelemben, épen azért bámulatos olcsó árt szabtak rájuk. Így a „Regelő Kalendarium”. Szerkeszti Székely huszár. Ára 40 kr. Az „Athenaeum Kossuth-Naptára”, ára 30 kr. „Az Athenaeum Petőfi Naptára”, ára 30 kr. „Az Athenaeum Kalandos Mese-Naptára” ára 20 kr. Ezek a naptárak kaphatók minden hazai könyvkereskedésben.

Meteorológiai jelentés nov. 24-től nov. 27-ig.

Nap	Ora	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
24	7	66.4	-3.6	W ₁	10	—	
	2	62.7	+4.1	N ₂	10	—	+4.9 -3.6
	9	62.0	-0.3	NW ₁	2	—	
25	7	63.0	-1.4	S ₃	2	—	
	2	62.4	+2.3	S ₆	4*	0.3	+3.4 -6.7
	9	67.6	-3.4	N ₂	0	—	
26	7	72.1	-6.3	W ₃	4	—	
	2	73.2	-1.9	NE ₂	0	—	-1.9 -13.1
	9	76.4	-8.8	NW ₁	0	—	
27	7	76.0	-13.1	—	1	—	
	9						

Kilátás: Növekvő felhőzettel borulás és csapadék várható.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég Δ = dara.

Közgazdaság.

Gazdasági egyesületek szövetsége.

(Az Erdélyi Gazda novemberi füzetéből.)

Tavalyi ezredik évünk alkotásainak egyike: a „Gazd. Egyesületek Orsz. Szövet-

sége.” Célja: a mezőgazdaság összes érdekeinek egyöntetű és országos képviselete. (L. alapsz. 2. §.) Nem óhajtuuk ezuttal az intézmény multjával, a megalakulás mikéntjével részletesen foglalkozni, sőt jelenét is csupán annyiban érintjük, amennyiben az a szövetségbe belépni akaró egyesületünk érdeklő.

Ismeretes minden érdeklődő előtt az „E. G. E.”-nek e tárgyú mult évi akciója. Láttuk, miként akartak a tervezők kezdetben egy szövetséget atakítani, melynek sem külön címe, sem alapszabálya ne legyen.

A szövetség címül az „O. M. G. E.” ugyanis mint „szövetséges gazd. egyesületek központja” tervezetett. Külön alapszabályról szó sem volt.

Az „O. M. G. E.” — sok ezer tagja dacára — nem érezte magát eléggé gazdasági társadalmi életünk központjának; szüksége látszott „a vidék mezőgazdasági érdekviseleti szervei bevonásának.”

Szóval: az ilyen alakulás úgy nézett volna ki, mint a kis halak szövetsége a nagygyal.

Az első terv és a tényleges alakulás közötti kardinális különbségekről, nem különben az egész kérdéssről és egyesületünk minden abban való ténykedéseiről eleget irtunk. S ha ezekhez még ide iktatjuk az „O. M. G. E.” szerkesztő titkárnak idei okt. 30-án, a szövetség végrehajtó bizottsági ülésén mondott következő szavait: „... az alapszabályok tárgyalásában az Erdélyi Gazdasági Egylet kiküldöttei igen tevékeny részt vettek és egyenesen az ő befolyásuk folytán alakított meg az alapszabály a jelen formájában”, ezzel körül-belől nagyjából elvégeztük jelen cikkünk bevezető részét.

A tényállás, mely minket e sorok megírására készítet, a következő:

Erdélyi Gazdasági Egyesületünk a szövetségbe való belépését ez évi május 20-án a következő hivatalos átíratattal tudatta:

A „Gazdasági Egyesületek Országos szövetsége” Meltóságos Elnökségének. Budapest Köztelek.

Erdélyi Gazdasági Egyesületünk 1897. évi május 2-án tartott rendes közgyűlésén hozott határozatával a „Gazdasági Egyesületek Országos szövetsége” belépett és erre vonatkozó határozmányait ugyanakkor újjalakított — és mellékelten megküldött — alapszabályai 60—65. §-aiban szövegezte: „...“

Az erre nyert válasz érdemleges része így szól:

„829/1897 I. 50 szám alatt kelt nagybecsű átíratukat, melyben a szövetségbe való belépésüket tudatják, a Szövetség Végrehajtó-Bizottsága f. évi május hó 29-én tartott ülésének bemutatott, mely ülésnek jegyzőkönyvét van szerencsénk csatoltan megküldeni. Az ezen jegyzőkönyvben közölt alapszabályainkat jóváhagyó miniszteri leiratból folyólag, valamint a Szövetség bizottsága megbízásából van szerencsénk a Tisztelt Társaságot arra kérni, hogy alapszabályaink 18-ik részét, a „Függelek”-et, ugyanoly szöveggel sziveskedjék kiegészíteni, mint amely szöveget az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” ugy is, mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” alapszabályainak III-ik része tartalmaz. Szabadon ugyancsak a Tisztelt Társaságot kérünk, hogy ezen ekként kiegészített alapszabályainak egy példányát, továbbá működési programját és költségvetését a szövetségi irodának beküldeni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel az „Országos

Magyar Gazdasági Egyesület” nevében: Bujauovics Sándor alelnök. Forster Géza igazgató. Rubinek Gyula ügyvezető titkár.”

A május 29-iki végr. biz. ülési jegyzőkönyv idézett része pedig szó szerint a következő:

„Ügyvezető titkár: Mélyen tisztelt igazgató-választmány! A m. kir. földművelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága a következő leiratban értesíti az egyesületet az alapszabályok jóváhagyásáról: (Olvassa)

„Folyó évi márczius hó 3-án 912. sz. a kelt felterjesztésére értesitem a t. Egyesületet, hogy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek”, ugyis, mint a gazdasági egyesületek országos központjának alapszabályait a jóváhagyási záradékba foglalt azon megjegyzéssel, hogy „minden az alapszabályok módosítására, valamint az egyesület esetleges feloszlására és ez esetben vagyónának hovatartására vonatkozó közgyűlési határozat foganatosítás előtt a m. kir. földművelésügyi miniszterhez felterjesztendő” ezennel megerősitem.

(Folytatása következik.)

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1897. november 25.

Buza legjobb	1	véka	1.90
„ közészerü	„	„	1.80
Kétszeres legjobb	„	„	1.80
„ közészerü	„	„	1.70
Rozs legjobb	„	„	1.65
„ közészerü	„	„	1.50
Zab legjobb	„	„	—60
„ közészerü	„	„	—50
Kukorleza (tengeri) idei	1	véka	—90
Burgonya idei termés	„	„	—55
Széna legjobb	egy szekér	„	7.50
Szalma legjobb	„	„	2.50
Bikkfa 1 köbm. keresztirakás nélkül, 1 m. hosszu	„	„	3.—
Cserfa 1 „	1 „	„	2.50
Tölgyfa 1 „	1 „	„	3.—
Faszén kemény	egy hektoliter	„	1.80
Marhahús	1 kilogramm	„	—40
Sertésbús	„	„	—48
Szalonna	„	„	72—80
Disznózsír	„	„	—86

Csarnok.

Üdvözlöm őt.

Már olyan rég nem láttuk egymást!

Fel év szállt el fejünk felett . . .

Láttad, s beszélte vele, mondog,

És rólam is emlékezett:

„Üdvözlöm őt!”

Ne játszáj, kérlek, a szívemmel,

Ne ámits engem hasztalan;

Ugy-e, csak így közönnnyel mondogta,

Csak épen, mert szokásba van:

„Üdvözlöm őt.”

Oh mondd hát, hogy vontatva ejté,

S reszketve tán el is pirult,

Amint e két szó álmodozva

Lebbent el édes ajkíru:

„Üdvözlöm őt . . .“

De mért is kérde? . . . Egyre megy már,

Ha így, ha úgy . . . csak fáj nekem,

A szívem mégis fölzavarta,

S mind egyre ismételtetem:

„Üdvözlöm őt!”

Fehér Jenő.

Lucia esküvője.

(A Közérdek számára olaszból.)

A kérdés ez volt: Menjek-e Lucia esküvőjére, vagy ne? Már vagy századszor kérdeztem ezt magamtól és most újra kérdelem itt, az utca közepén.

Egyrészt kellemetlen volt reám nézve, hogy a Lucia és Visconti esküvőjén jelen legyek, mert Viscontit gyűlöltem és utáltam, másrészt meg úgy gondoltam, hogy ha nem megyek el, Lucia még azt találja hinni, hogy feltékeny vagyok. Én és feltékeny! Nem, ez ostobaság! Tehát . . . megyek.

De a templom bizonyára telve lesz emberekkel, aztán meg a ceremónia, Luciának gratulálni és neki is, — nem, soha! Tehát . . . nem megyek.

Kellemetlen állapot! Leolvasom a gombjaimról . . . Pfüj, ez triviális szokás. Egyszer igen — egyszer nem, a szerint, ahogy kezdem. Tehát . . . Kihúztam az órámat. Hm, most már könnyű az elhatározás. Most már, ha kocsiba ülök is, lekesném a ceremóniáról, tehát egész nyugodtan mehetek kávéházba. Egy kicsit lapozgatok majd az újságokban és aztán megyek Ricordiékhoz, hogy a fiatal asszonyt üdvözöljem. Igen . . . üdvözöljem. Hiszen szerencsekívánataimba majd egy kis gunyt is vegyithetek. És Viscontit . . . hát neki megszoríthatom majd a kezét, egész barátságosan, mintha például ezt mondanám: Gratulálok . . . gratulálok! (De szeretném a nyakadat kitekerni.)

Tehát beléptem, azaz a kávéház bejárata felé tartottam, amikor egy igen előkelően öltözött és simára borotvált arcú fiatal ember előttem elhaladt. Ezt a fiatal embert már láttam valahol. Gondolkozni kezdtem. Ugy látszik, hogy ő is gondolkodott. Egy pillanatra megállott; ingadozott, hogy megszólítson-e, vagy sem?

— Ki lehet ez? — kérdeztem magamban és keresgélni kezdtem ismerőseim hosszú sorai között. De persze hiába! Milyen rossz is az, hogy ilyen győge emlékező tehetség van.

Öt perc múlva ott olvastam a kávéház egyik asztala mellett állva.

Ekkor valaki lapkeresés közben könyökével meglökött.

— Oh pardon uram! — szólt ő.

Felillantottam és kit láttam? Ugyanaz a fiatal ember volt.

— Ön az?

Nevetve intettem fejemmel.

— Igen, csakugyan én vagyok.

— Mit keres most ön itten? — kérdi. — Biztosra vettem, hogy ön a Ricordi kisasszony esküvőjén van.

— Igen, el is akartam menni. Sőt el is fogok menni. Csak a templomi ceremóniákat akartam elkerülni.

— Akárcsak én — válaszolt az ismeretlen. — Tehát, ha úgy tetszik, együtt mehetünk, nemde?

— Minden bizonnyal — mondtam és nagyon örültem, hogy társaságom lesz.

— Ez is csak afféle érdeklődés — mondá. — Nem értem, hogy mehet valaki egy Viscontihoz . . . Parancsol cigarettát?

Ezüst cigarettatárczát nyújtott felém, melyen A. C. monogram volt.

A. C . . . A. C . . .

Életem összes A. C.-jén végigfutottam, de egy ismerősre se találtam. Ki lehet ez a fiatal ember?

— Szolgálhatok talán tüzzel is? — Ezüst gyufatartóján F. M. monogram volt. Egész tisztán láttam: F. M.

Igazán különös, A. C. és F. M. Sokért nem adtam volna, ha zsebkendőjét is kihuzza. Vajjon azon milyen monogram van?

F. M. . . . A. C. . . . ? Az ördög vigyen el engemet, ha tudtam, hogy ki ez az ember, akit olyan jól ismertem.

— Persze, hogy itt szó sem lehet szerelemről — folytattam az előbbi témát. — Egy Visconti! De nagy felűnést kelt a házasság. Egész Nápoly jelen lesz. Azt mondják, hogy mesés ajándékokat kaptak . . . De önt már régen nem láttam . . . Ön még mindig . . .

— Igen, még mindig ugyanaz — felelt nevetve. — De fogadjunk, hogy ön nem ismer már reám. Ez igazán nevetséges. De ember, ember, hol az ön emlékezete?! . . . Most már azért sem mondok meg, büntetésből, hogy ki vagyok . . . Csak találgasson, amíg rám talál — szólt és olyan jóízűen nevetett, hogy az ember már csak azért is meg tudta volna szeretni.

— Nos, vallja be, hogy halvány sejtelmé sincs róla, ki vagyok!

— Be kell vallanom, hogy igaza van.

— Nagyszerű! nagyszerű! — nevetett újra.

— No, de most itt az ideje, hogy Ricordiékhoz siessünk. Talán utközben majd kitalálja, kivel megy?

De akármilyen legyek, ha csak egy mákszemnyivel is jobban emlékeztem rá, hogy kicsoda. Ő pedig egész uton kötekedett velem.

— Nos? — kérde, mikor a lakodalmas házhoz értünk — még mindig nem?

— Ördög vigye! — nevettem, — még mindig nem.

Beléptünk.

Lucia, aki ezalatt Visconti Lucia és milliomosné lett, az örömtől és még jobban a gyémántoktól ragyogva állott előttünk, s fogadta a jelenlevők üdvözléseit, köztük az enyémet is. Ismeretlen barátom is üdvözölte, miközben szívélyesen megszorogatta a kezét. Hopp! Megragadtam az alkalmat.

— Mondja kérem, Lucia, — pardon — nagyságos asszonyom, ki ez a fiatal ember?

— Az? . . . — Reá nézett. — Még sohasem láttam. Valószínűleg az uramnak jó barátja. — Aztán egy hölgyhöz fordult: — Ah, Aliprandi kisasszony, kegyednek még köszönettel tartozom . . . — Engem pedig a faképnél hagyott.

Ismeretlenemmel a buffetben találkoztam újra. Kedélyesen ivott velem egy pohár pezsgőt.

— Nos, nézzük meg az ajándékokat. Legelőbb meglátjuk, hogy az enyém jól van-e elhelyezve.

— Ah! — kiáltottam, egy hirtelen jött eszmétől megragadva — mit ajándékozott ön?

— Csekélység az egész. Ezüst teakészlet.

— Majd utána nézünk — gondoltam magamban. — Rajta kell lenni a névjegynek. Erről majd megtudom, kicsoda.

De ő, mintha elleste volna gondolatomat, így szólt:

— Ne örvendezzen előre, nincs rajta a névjegyem.

Beléptünk a terembe, ahol az ajándékok kiállítva voltak. Első tekintetem a teakészletre esett. Csak hogy legkevesebb husz darab volt ebből a fajtaból. Még én is majd csak hogy nem ilyent akartam küldeni.

Az én barátom ezalatt az ajándékokat szemlélte.

— Látja ezt a remek gyémánt-fülbevalót? — kérde — Hja, Sonzogno bankár teheti. Hát ezt a szép gyöngysort? Ki adhatta volna más, mint Rudininé? Ők tehetik, mi? — kérdezte, s nevetni kezdett.

— Ah, — szóltam én — mindez nem érdekel. — És tovább mentem.

Tíz percczel később, mikor ismét a buffet előtt állottam, hogy rossz hangulatomat egy kis pezsgővel elűzzem, valaki a vállamra ütött. Ő volt az.

— Jöjjön, kérem, egy pillanatra! — szólt és különösen nézett rám.

Csodálkozva és kíváncsian követtem. Nagy ügyességgel keresztül boxirozott a tömegen. Egy kis szoba előtt megállottunk. Beléptünk . . . és ő becsukta az ajtót mögöttünk.

— Nos, — kérdeztem — mi legyen ez?

— Mi? Hát az, hogy önt felismertük! — kiáltott. — Ricordi tábornokot már értesítettem mindenről. Rögtön itt lesz és meg fog győződni az igazságról.

— Uram! — kiáltottam én, — megboldult ön? Kinek tart engemet?

— Annak, ami csakugyan: tolvajnak!

Ő kihuzta revolverét.

— Egy lépést se, mert lelövöm.

Ebben a percben kopogtak.

— Lépjen be, — szólt ez az örült és ki nyitotta az ajtót, mialatt folytonosan szemmel tartott.

— Nos? — kérdezé.

— Önnek igaza van! — szólt hűledezve a tábornok. — A gyöngyök és gyémánt fülbevalók elvesztek. De ki lehet a tolvaj?

— Ki? Ez az! — És rám mutatott.

— De uram! — kiáltottam és újból rá akartam rohanni.

— Ön családik — szólt neki a tábornok. — Moreno ur nem képes ilyesmire.

— Nem? — felelt ő. — Hát ehhez mit szól? — Mielőtt még észrevehettem volna, kifordította a kabátom zsebet és egy arany bros, egy ezüst kanál, meg egy karperecz hullott ki belőle.

— Moreno! — kiáltott a tábornok. Én pedig mekövülve állottam.

— Én most távozom, de két perc múlva az őrséggel itt leszek! — szólt amaz.

— Moreno! — kiáltott ismét a tábornok és mellem állt. — Ön tehetett ilyesmit? . . .

Ekkor hirtelen, mintha pillanatnyi lethargiából ébredtem volna fel, egyszerre felkiáltottam:

— Fogjátok meg őt! Fogjátok meg! Már tudom, hogy kicsoda! — és utána akartam rohanni.

De a tábornok vasmarokkal megfogott és rosszul leplezett megvetéssel szólt:

— Hát ezt a fogást is ösmeri már?

— Uram, — kiálték, — ha vissza akarja szerezni gyémántjait, fogassa el azt a gazembert!

— Kit? Giustini detektivet? — kérde a tábornok gunyosan.

— Ördögöt detektiv! — kiáltottam. —

Betörő. Most emlékezem már, hogy láttam. Én magam védelmeztem őt ex offi őt hónappal ezelőtt.

Ugy is volt. Az én „ismeretlen barátom“ városunk egyik leggyafurtabb gazembere volt. De amit ezen az esküvőn elkövetett, valóban legfurfangosabb csinjei közé tartozik.

Nem gondolják önök?

Tauber Cornél.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Dr. Högyes korszakos találmánya Asbest-talpbélés.

Nincs bőrkeményítés!
Nincs lábizzadás!
Nincs megfűlés!
Nincs s mmiféle lábbal!

Követeljék az
**Asbest-
talpbélést**
szíveskedve!

Felnőtteknek 35—45
számig tucatszja 12
frt. párja 1 frt 20 kr.
Gyermekeknek 20—
34 számig tucatszja
6 frt. párja 60 kr.

Csak utánvét mellett.

**Dr. Högyes találmányát szabado-
lom védi minden országban.**

Bővebb felvilágosítást készséggel ad

Az „Első magyar asbestárny-gyár”

Budapest, VI., Sziv-utca 18. szám.

Nagy-Enyeden kizárólagos elárúsító:

Winkler János ur.

1259 9—17

2190—897. tkvi

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi ha-
tóság által a nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárnak
Vitéz Márton Martoné elleni végrehajtási ügyében
végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 100 frt
tőke, ennek 1892. évi február hó 14. napjától járó 8%
kamatai, 7 frt 65 kr végrehajtási már megállapított,
valamint jelenlegi 7 frt és a még felmerülő költsé-

gének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Vitéz
Márton Martoné az ozdi 84. sz. tjkvben foglalt
A + 159 1, 159 2, 422 43, 550 2, 788 2, 894 6,
1042 6, 1146 2, 1281 2, 1531, 1532, 1681 2, 1757 42,
1757 91, 1757 139, 733 2 1 hrsz. alatti ingatlanaira
594 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1897. évi december hó 20. napján d.
e. 10 órakor Ozd községben fog megtartani.

Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével tar-
toznak az ingatlanok becsarának 10% készpénzben
vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után
3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt minden vé-
telári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal
együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói le-
teti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir.
járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál és Ozd
község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1897. július 5-én.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1303 1—1

2057—1897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi ha-
tóság által a nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárnak

Kodra János és Gergely Klára elleni végrehajtási ügyé-
ben végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 880
frt tőke, ennek 1893. évi augusztus hó 16. napjától
járó 8% kamatai, 116 frt 26 kr végrehajtási már meg-
állapított, valamint jelenlegi 9 frt 50 kr és a még fel-
merülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást
szenvedő Kodra János és neje Gergely Klárának a
marosújvári 257 sz. tjkvben foglalt A + 520, 521
hrsz. a ingatlan terhaszonélvezet és épület tulajdoni
járandóságokra 400 frt megállapított kikiáltási árban
elrendeltetett.

Az árverés 1897. évi december hó 18-ik napján
délelőtt 9 órakor Maros-Ujvár községben fog meg-
tartani.

Az árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével,
tartoznak az ingatlanok becsarának 10% készpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után
3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt minden vé-
telári részlet után az árverés napjától 6% kamatok-
kal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói
leteti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál és Maros-
Ujvár község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyed, 1897. július hó 5-én.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1304 1—1

Az építető közönség figyelmébe!

Tisztelettel értesítem Nagy-Enyed város és vidékének építető közönségét,
hogy helyben, 1897. év november 1-től fogva elvállalok mindennemű lakó- és bér-
házak, vidéki iskolák, templomok és gazdasági épületekre

tervezet és költségszámítás

készítését s azok építését, úgy szintén mindennemű írásbeli munkálatok végzését
a legjutányosabb árak mellett.

A n. e. közönség becses pártfogását kerve, maradok

teljes tisztelettel

Bakó Károly,

okl. kőműves-mester,
építési vállalkozó.

Lakásom: Tüvis-utca 44. szám.

1278 5—5

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi
beocsini gyártmányokból legolesőbban szállit bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BECSINI CZEMENT UNIÓ.

Ajánlom minden háztartás-
hoz, különösen üzletek, pin-
czék, raktárokhoz és csator-
nákhöz biztos, méreg nélküli

egérirtó

szereimet; az eredményért sza-
vatolok, ellenben a pénz vissza-
adatik.

Raktár: **Bisztricsány Lajos**
urnál Nagy-Enyeden.

Malárcsik G.
S.-A. Ujhely.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Enyeden **Bisztricsány Lajos** urnál
GYÁRI RAKTÁRT allítottunk fel, hol nádszövetet és gyékényeket mindig a
legjutányosabban lehet beszerezni.

Teljes tisztelettel:
Erdélyi gyékény- és nádszövet-gyár.

Van szerencsém a magtermelő birtokos urakkal tudatni, hogy **kézi heremag-
szitáimat** nagys. **dr. Szaniszló Albert** tanár ur **szakszerű utasítása** szer-
rint javítottam, melyek ezen újítás következtében a **legjobbakknak bizonyul-
tak, a legkisebb arankaszemet** és egyéb terményekből is minden idegen
magvat, gyomot kiválasztanak; nagyobb és kisebb szemű heremagvakhoz szí-
táim 1, 2, 3, 4. számú lyukkal vannak ellátva; a sziták igen szilárdan, **horgany-
lemezből** vannak készítve. Hogy a vevő közönség kényelmesen beszerezhesse ezen
hasznos cikket e vidék részére, **Bisztricsány Lajos** urnál bizományi
raktárt allítottam fel, ki is **darabját 5 frton** adja el. Meg vagyok győződve,
hogy e kitéző mag-rosták rövid idő múlva **egy magtermelőnél sem fognak
hiányozni.** Továbbá **sodronyfonataimat** minden méretben, és **kerti butorai-
mat** szintén ajánlom; ezek is **Bisztricsány Lajos** urnál rendelhetők meg.

Tisztelettel

Felsőmagyarországi első fa- és vassodronyáru-gyár.

DELEVÁL G. E.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok.
Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénz
teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-
niát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 37—52

Friss szekely turó és kaskavál mindig kapható.

Előzetési
helyben há-
va vagy vid-
kul

Egész évre
Fél évre
Negyedé-
re

Hirdetés
centum
kr. Keresk
rosok kü-
menyen
Belyeg

nyltár

A E
tében
vasárn
parlan
rétege
Bécs,
lyekbe
jelene

A r
szenv
tonasi
rohan
logsá
get m

Ná
triába
fejlőd
dig.
ból s
lásán
a tar
mide
ségü
S
lág.
talm
azt

B
vier
mel
lyes
róm
A
tan
min
tób
I
vez
kés
trib
sze

lye
fö
lő

te
ko
m
m
zá